

ŠVIETIMO,
MOKSLO IR SPORTO
MINISTERIJA

Žinių ir technologijų perdavimas: nacionalinės aktualijos

Dr. Zita Duchovskienė
LR švietimo, mokslo ir sporto ministerija
2022 m.

I dalis.

2022–2030 m. Mokslo plėtros programa

ŠMSM

Programoje numatoma sustiprinti Lietuvos mokslą, didinti jo tarptautiškumą, priartinti mokslo rezultatus prie visuomenės.

Programai įgyvendinti suplanuoti beveik 350 mln. Eur iš ES struktūrinių fondų, Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo fondo (RRF) ir nacionalinio biudžeto.

Mokslo plėtros programos (MPP) uždaviniai (atliepiant NPP 2021-2030)

ŠMSM

1 strateginis tikslas. Pereiti prie mokslo žiniomis, pažangiosiomis technologijomis, inovacijomis grįsto darnaus ekonomikos vystymosi ir didinti šalies tarptautinį konkurencingumą

1.1. Tyrėjai

1.1. Stiprinti žmonių išteklius ir kompetencijas aukšto lygio mokslui ir mokslu grįstoms technologijoms kurti

1.2. Aukšto lygio MTEP

1.2. Kurti aukšto lygio mokslo žinias, didinančias šalies konkurencingumą

1.3. Žinių perdavimas ir bendradarbiavimas

1.3. Skatinti mokslui imlaus verslo kūrimąsi bei mokslo ir verslo bendradarbiavimą ir plėtoti verslumo kultūrą mokslo ir studijų institucijose

3 strateginis tikslas. Didinti švietimo įtrauktį ir veiksmingumą, siekiant atitikties asmens ir visuomenės poreikiams

3.7. Mokslas visuomenės iššūkiams

3.7. Plėtoti mokslu grįstas studijas, geriau panaudojant laisvųjų mokslinių tyrimų potencialą, ir prisidėti prie Lietuvai ir pasauliui aktualių iššūkių sprendimo

Tyrėjai

1. Aukšto tarptautinio lygio tyrėjų trūkumas Lietuvos mokslo sistemoje

Aukšto lygio MTEP

2. Stinga aukšto tarptautinio lygio MTEP rezultatų
3. Nepanaudotas dalyvavimo tarptautinėse MTEP programose potencialas

Žinių perdavimas ir bendradarbiavimas

4. Neišplėtoti MSI „trečiosios misijos“ (verslumo, žinių ir technologijų perdavimo) pajėgumai
5. Žemas verslo sektoriaus MTEP ir absorbcinis MTEP potencialas

Mokslas visuomenės iššūkiams

6. Neišnaudojamas Lietuvos mokslo potencialas sprendžiant valstybei bei visuomenei kylančius iššūkius ir didinant studijų kokybę

Mokslo plėtros programos pažangos priemonės

ŠMSM

Gerinti mokslo ir studijų aplinką

Priemonės rodikliai:

- MSI tyrėjų atlyginimas;
- priimtų į doktorantūrą skaičius;
- daktaro laipsnį įgijusiųjų skaičius;
- tarptautinių mokslo duomenų bazių prenumeratų skaičius;
- duomenų bazių duomenų įrašų skaičius;
- Pritrauktų tyrėjų iš užsienio skaičius.

Stiprinti inovacijų ekosistemas mokslo centruose

Priemonės rodikliai:

- pasirašytų programos „Europos horizontas“ sutarčių skaičius;
- MSI pajamos už ūkio subjektų (įskaitant viešojo sektoriaus institucijas) užsakymus;
- pateiktų patentų paraiškų skaičius;
- publikacijų skaičius;
- atžalinių įmonių skaičius;
- MSI gautų MTEP užsakymų skaičius.

Įgyvendinti misijomis grįstas mokslo ir inovacijų programas

Priemonės rodikliai

(produkto lygmens iš RRF):

- įgyvendintų MTEP projektų skaičius;
- sukurtų kompetencijos centrų skaičius.

Aktualus 1.5 uždavinys inovacinei veiklai skatinti; taip pat:

MPP pažangos priemonė

Gerinti mokslo ir studijų aplinką

ŠMSM

Numatomos veiklos:

- Tyrėjų gebėjimų stiprinimas, didinant tyrėjų karjeros patrauklumą, ir protų cirkuliacijos skatinimas (ES 2021-2027) (27 mln. Eur)
- Įsijungti į Europos atvirojo mokslo debesį (ES 2021-2027) (8 mln. Eur)

MPP rodikliams aktualios kitos veiklos:

- Studentų MTEP veiklų skatinimas
- Valstybės finansuojamų doktorantūros vietų skaičiaus didinimas
- Podoktorantūros stažuočių plėtra ir skatinimas
- Tarptautinių mokslo duomenų bazių prenumeravimas
- Įsijungimas į tarptautines mokslinių tyrimų infrastruktūras
- LITNET modernizavimas

Tyrėjai

Darbo užmokesčio MSI tyrėjams didinimas iki 150 proc. nuo VDU

MPP pažangos priemonė

Stiprinti inovacijų ekosistemas mokslo centruose

Numatomos veiklos:

- Taikomųjų MTEP vykdymo skatinimas (ES 2021-2027) (73 mln. Eur)
- Didinti mokslo tarptautiškumo lygį (ES 2021-2027) (48 mln. Eur)
- **Žinių perdavimo ir komercinimo sistemos stiprinimas (MSI inovacijų ir technologijų centrai) (ES 2021-2027) (32 mln. Eur)**
- **Mokslo vadybos ir žinių komercinimo gebėjimų mokslo ir studijų institucijose stiprinimas (spin off akceleravimas ir kūrimas) (ES 2021-2027) (41 mln. Eur)**

MPP rodikliams aktualios kitos veiklos:

- Konkursinės mokslinių tyrimų programos
- Misijomis grįstų mokslo ir inovacijų programų vystymas (LRS)

ŠMSM

Aukšto lygio MTEP

„Europos horizonto“ akceleravimo planas
(RRF) (40 mln. Eur)

įskaitant

Mokslo ir inovacijų pareigūnus ministerijose ir LRVK

Pirmieji kvietimai:
2022 m. III ketv.

MPP pažangos priemonė Įgyvendinti misijomis grįstas mokslo ir inovacijų programas

ŠMSM

Bendro veikimo principai

- ŠMSM ir EIM priemonę planuoja ir įgyvendina kartu
- NPP finansinės projekcijos priskiriamos ŠMSM ir EIM atsakomybei ir priemonė bus rengiama, tvirtinama ir įgyvendinama bendru švietimo, mokslo ir sporto ir ekonomikos ir inovacijų ministrų sprendimu
- Sukuriamas projektų atrankos ir (ar) priežiūros komitetas, į kurio sudėtį gali būti įtraukiami ir kitų institucijų atstovai, numatant, kad sprendimai dėl projektų finansavimo turi būti priimami juos suderinus su šiuo komitetu
- Visose komunikacijos formose – ŠMSM ir EIM minimos kartu kaip lygiai atsakingos už misijų programas

Žinių perdavimas ir bendradarbiavimas
(ir 1.5 uždavinys inovacinei veiklai skatinti)

**Misijomis grįstos mokslo ir inovacijų
programos**
(RRF 77,7 mln. Eur)

Pirmieji kvietimai:
2022 m. II ketv.

II dalis. **Žinių ir technologijų perdavimo aktualijos**

ŠMSM

- **Žinių perdavimo ir komercinimo sistemos stiprinimas (MSI inovacijų ir technologijų centrai)**
- **Mokslo vadybos ir žinių komercinimo gebėjimų mokslo ir studijų institucijose stiprinimas (spin-off mentorystė ir kūrimas)**

Lėšos ES SF 2021-2027(+2)

ŠMSM

Konkretus uždavinys	Veikla	Sostinė ES	Sostinė BF	VVL	Iš viso
1.1. Stiprinti mokslinių tyrimų ir inovacinius pajėgumus ir diegti pažangiąsias technologijas	Skatinti vykdyti taikomuosius MTEP	32 858 931	32 858 931	26 535 956	92 253 818
	Didinti mokslo tarptautiškumo lygį	21 379 402	31 044 277	17 265 407	69 689 086
	Žinių perdavimo ir komercinimo sistemos stiprinimas	14 777 047	5 112 172	11 933 531	31 822 750
	Tyrėjų gebėjimų stiprinimas, didinant tyrėjų karjeros patrauklumą, ir protų cirkuliacijos skatinimas	12 314 207	12 314 207	9 944 608	34 573 022
1.2. Pasinaudoti skaitmeninio teikiama nauda piliečiams, įmonėms ir vyriausybėms	Įsijungti į Europos atvirojo mokslo debesį	3 536 639	3 536 639	2 856 092	9 929 370
1.4. Ugdyti pažangiajai specializacijai, pramonės pereinamajam laikotarpiui ir verslumui reikalingus įgūdžius	Mokslo vadybos ir žinių komercinimo gebėjimų mokslo ir studijų institucijose stiprinimas	14 777 047	14 777 047	11 933 531	41 487 625
		99 643 273	99 643 273	80 469 125	279 755 671

Žinių perdavimo ir komercinimo sistemos stiprinimas

Planuojami 2 kvietimai

Pareiškėjai – MSI

Veikla – TTO

Projektų trukmė – 3 m.

Projektų dydis – iki 1 mln. Eur

Mokslo vadybos ir žinių komercinimo gebėjimų mokslo ir studijų institucijose stiprinimas

Veiklos:

Spin off akceleravimas

Spin off įkūrimas

Numatoma įkurti 170 spin off'ų

Spin off akceleravimas – planuojamas projekto vystytojas LMT

- MSI komercinimo apimtys
- Žinių ir technologijų perdavimo kompetencijų ir specialistų stygius (įskaitant IN)
- MSI TTOs veiklos tvarumas
- Tyrėjai dažnai atlieka ir mokslo vadybininkų funkcijas – ar tai geriausias sprendinys
- Mokslui imlaus verslo kūrimasis ir plėtra
- Viešojo sektoriaus poreikis MTEP paslaugoms
- Tyrėjų skaičiaus versle didėjimas
- Studentų ir tyrėjų atžalinių įmonių plėtra
- Antreprenerystės kompetencijų ugdymo integracija į studentų, tyrėjų rengimo procesą
- Visuomenei patraukli MTEP rezultatų sklaida

HEInnovate Review of Lithuania - Findings and Recommendations

November 2021

Entrepreneurial teaching and learning

Recommendations:

For Policy Makers:

- ✓ Policy makers at every level should acknowledge and support entrepreneurial teaching and learning.
- ✓ Take steps to support entrepreneurship as an academic subject, and not only with the aim of establishing new firms.
- ✓ Build on the informal knowledge sharing that is already occurring between a number of institutions.

For Institutions:

- ✓ Link entrepreneurial teaching and learning to research activities.
- ✓ Encourage the practice of international influence, including helping to enlist teachers who have participated in international exchanges.
- ✓ Address and tailor entrepreneurial teaching to all HE students, from the undergraduate to the doctoral level. A diversity of approaches should be encouraged and applied as far as possible.
- ✓ Advocate for entrepreneurship teaching at the national level.

Knowledge exchange and collaboration

Recommendations

For Policy Makers:

- ✓ Reduce the fragmentation of national science support schemes to reduce difficulties for HEIs and their collaborators to meet the various eligibility, legislative and monitoring requirements.
- ✓ Encourage embedding knowledge exchange in HEIs and RIs through meaningful discourse with HEIs and with their collaborators.

For Institutions:

- ✓ The evaluation of knowledge exchange should be developed at the system and institutional level. Institutions should actively and consistently reflect on what they want their KEC activities to achieve and how to assess their outcomes.
- ✓ Consider how to strategically widen KEC activity to promote a rewarding exchange of ideas, research, expertise and resources.

Dėkojame

Zita Duchovskienė
Zita.Duchovskiene@smsm.lt